

Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах

Серія третя * * * (Література ХХ століття)

Елеанор ПОРТЕР

ПОПІАНА

Повість

Переклад з англійської

УДК 82-31
ББК 83.3(7)
П60

Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах «СВІТОВИД»
заснована 2004 року

Ілюстрації *Аліни Воронкової*

Перекладено за виданням:

Pollyanna by Eleanor H. Porter, Puffin Books, 1969

Портер Елеанор

П60 Полліанна : повість / Е. Портер ; пер. з англ. М. Карнаух-Шурп'юк. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. — 256 с. — (Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах «Світовид». Серія третя. Література ХХ століття).

ISBN 966-692-283-5 (серія)

ISBN 978-966-10-3756-3

Ця книга — світовий бестселер. Кожного, хто перегорне її сторінки, вона зробить милосерднішим, вселить оптимізм у зневіреного. А чи вмієте ви грати в чудодійну гру «в радість»? Якщо ні, то прочитавши цю книгу, — неодмінно зумієте! І світ одразу ж стане добрішим. Спробуйте — переконаєтесь!

Для широкого кола читачів.

УДК 82-31
ББК 83.3(7)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 966-692-283-5 (серія)
ISBN 978-966-10-3756-3

© Видавництво «Навчальна книга–
Богдан», 2014

Розділ I

МІС ПОЛЛІ

Того червневого ранку міс Поллі Гаррінгтон поспішно увійшла до кухні. Ненсі, яка мила посуд, здивовано підвела голову; це було зовсім не схоже на її стриману та неквапливу господиню, яка заклопотано бігала туди-сюди.

Хоча Ненсі пропрацювала лише два місяці, пораючись на кухні, проте вона вже добре знала вдачу та звички міс Поллі.

— Ненсі!

— Так, мем! — жваво мовила та, продовжуючи протирати горщик.

— Ненсі, — цього разу голос пролунав жорсткіше, майже суворо, — мені б хотілося, щоб ти припинила роботу й уважно слухала, коли я звертаюсь до тебе.

На обличчі дівчини спалахнув рум'янець. Вона поспіхом шпурнула горщик на стіл, ледь не перекинувши його; і від цього ще більше зніяковіла.

— Гаразд, мем, я виправлюсь, — ледь упіймавши посудину, пробурмотіла Ненсі. — Я лишень виконувала ваше прохання, адже ви веліли мені упоратися пошвидше.

Господиня насупила брови.

— Годі, Ненсі, я не просила пояснень. Але будь уважнішою до моїх слів.

— Гаразд, мем, — перевівши подих, промовила дівчина. «Ох, цікаво, чи зможу я хоча б коли-небудь догодити цій жінці?» — міркувала бідолаха.

Ненсі колись і гадки не мала, що їй доведеться піти з рідної домівки й наймитувати. Але раптом її мати овдовіла. Залишившись із трьома дітьми, молодшими від Ненсі, вона побивалася з горя та відчаю. Зважаючи на її настирливі прохання старша почала шукати хоч би якийсь заробіток. Ось чому була вельми рада отримати місце на кухні у великому домі на пагорбі.

Ненсі разом із сім'єю проживала у невеликому містечку Корнер, за шість миль звідси. Тому проміс Поллі дівчина знала лише те, що вона володіла старим маєтком Гаррінгтонів та була однією із найбагатших жителів міста. З того часу минуло два місяці, тепер Ненсі знає набагато більше про сувору, нетерплячу жінку, яка при кожнім грюкові дверей чи брязканні ножів хмуриться, виражаючи

ПРОСТО ЯК У КНИЖЦІ

Сьогодні Джон Пендлтон зустрів Полліанну усмішкою.

— Ну, міс Полліанно, гадаю, що ти всепрощаюча дитина, інакше ніколи не прийшла до б мене знову.

— Містере Пендлтон, я, справді, дуже рада вас бачити, і для цього не потрібно бути всепрощаючою.

— Ну, як би то сказати... Я сердився на тебе тоді, коли ти зі щирим серцем принесла мені холодець чи, коли знайшла мене в лісі зі зламанною ногою. До того ж навіть не пригадую, щоб я дякував тобі. Моя поведінка була мерзенною. Як на мене, ти сама знаєш, що вчинила дуже благородно, погодившись навідати мене після того всього.

Полліанна зніяковіла і завовтузилась на стільчику.

— Але я рада, що знайшла вас, тобто не тому, що ви зламали ногу... — швидко виправила себе.

Чоловік посміхнувся.

— Розумію. Інколи ти говориш швидше, ніж думаєш, егеж, міс? Однак я вдячний тобі. Гадаю те, що ти зробила того дня, свідчить, що ти — дуже смілива дівчинка. І щиро дякую за холодець.

— А вам він сподобався? — поцікавилось дівча.

— Атож! Сьогодні ти нічого такого не принесла, що не посилала твоя тітонька Поллі? — на його вустах заграла дивна посмішка.

Гостя, здається, знітилась.

— Ні, сер, — вона завагалась, потім зашарілася ще більше. — Вибачте, містере, я не хотіла вас образити, коли казала, що тітка Поллі не хотіла відсилати...

Містер Пендлтон не відповів, навіть не всміхнувся. Його погляд був спрямований кудись вдаль. Потім глибоко зітхнув і звернувся до Полліанни. В його голосі відчувалося звичне роздратування.

— Ну, гаразд, гаразд. Я не послав за тобою, аби ти споглядала мою хандру. Слухай-но! Піди в бібліотеку, що у великій кімнаті, там, де телефон. Ну, ти знаєш! В кутку біля каміна, на нижній засклепній полиці лежить різьблена скринька. Принаймні повинна бути, якщо ця жінка не «поприбирала» її. Принеси сюди. Вона важкувата, але думаю, ти донесеш.

— Я дуже сильна! — радісно схопилась із місця Полліанна.

За хвилину вона повернулася зі скринькою. Наступні півгодини виявилися чудовими для них обох. В скриньці було повно рідкісних скарбів, які містер Пендлтон привозив із різних країн, і кожен мав цікаву історію: чи то набір незвичайно різьблених шахових фігурок з Китаю, чи маленький гагатовий ідол з Індії.

У серію увійшли такі повісті, як «Міс Біллі», «Міс Біллі вирішує» і «Міс Біллі одружується».

Проте справжньою сенсацією стала наступна книга Елеанор Портер — «Полліанна». Саме цій повісті, яка вийшла друком у 1913 році, письменниця зобов'язана своєю всесвітньою прижиттєвою і посмертною славою. Щоби не видатися голослівним, досить сказати, що тогочасні накладі «Полліанни» сягали нечуваних цифр і що — для прикладу! — лише у 1920 році ця книга перевидавалася 47 разів. Більше того, по всій тогочасній Америці захоплені читачі створювали так звані «Клуби Полліанни», а вже через кілька років «Полліанна» була екранізована.

У чому ж полягає секрет успіху самої книги і її героїні — 11-літньої дівчинки-сироти Полліанни? Мабуть, у її дивовижній «грі в радість». Річ у тому, що колись батько навчив героїню цій грі, і відтак вона впродовж усієї повісті намагається ніколи не сумувати і навіть за найважчих випробувань шукати щось добре і радісне довкола себе. Адже ні для кого не є таємницею, що радіти можна кожній людині і кожному прожитому дневі, сонцю і дощу, тобто усім тим, здавалось би, дрібницям, з яких складається людське життя. Полліанна вміє радіти. Але вона також вміє передати свою радість і довколишнім людям.

Елеанор Портер переконливо змалювала дивовижний світ своєї героїні, яку після виходу повісті почали називати найоптимістичнішим літературним персонажем. Щоправда, сама письменниця застерігала від такого примітивного тлумачення книги: «Я буквально страждаю через те, що багато людей

сприймають Полліанну як дівчинку, котра вічно щечече про радість. Я ніколи не вважала, начебто нам слід заперечувати біди, страждання і зло. Я лише вважала, що значно краще зустрічати невідоме бадьоро і радісно». Зрештою, недаремно у продовженні цієї повісті «Полліанна виростає» знайома з героїнею медсестра вже відверто радить своїй сестрі, котра замкнулася на власних проблемах, що їй слід «приймати» Полліанну як ліки.

Письменниця продовжувала писати до самої своєї смерті, і її нові твори, хоч і не були настільки успішними, як «Полліанна», все ж сприймалися читачами з немалою цікавістю. Зокрема поміж таких творів Елеанор Портер можна назвати книгу про хлопчика-сироту «Просто Девід»; «Світанок», де йдеться про людину, яка поступово сліпне; чи зворушливу розповідь про маленьку дочку розлучених батьків «Мері-Мерайя».

Елеанор Портер померла у 1920 році від туберкульозу. Наступного дня після смерті письменниці у найповажнішій американській газеті «Нью-Йорк таймс» з'явився некролог під промовистою назвою: «Померла автор «Полліанни»».

Насамкінець варто також згадати, що нечувана популярність повістей про Полліанну призвела до того, що вже після смерті Портер ще три письменниці по чергово створювали нові книги про Полліанну. Таким чином з часом з'явилася ціла серія — «Радісні книги Полліанни».

Тарас Бойко

Зміст

<i>Розділ I. Міс Поллі</i>	3
<i>Розділ II. Старий Том і Ненсі</i>	9
<i>Розділ III. Приїзд Полліанни</i>	14
<i>Розділ IV. Кімнатка на горищі</i>	25
<i>Розділ V. Гра.</i>	37
<i>Розділ VI. Питання обов'язку</i>	43
<i>Розділ VII. Полліанна і покарання</i>	55
<i>Розділ VIII. Полліанна в гостях</i>	62
<i>Розділ IX. Розповідь про незнайомця</i>	73
<i>Розділ X. Сюрприз для місіс Сноу</i>	79
<i>Розділ XI. Знайомство з Джиммі.</i>	89
<i>Розділ XII. Перед Жіночою допомогою.</i>	102
<i>Розділ XIII. Випадок у Пендлтонському лісі.</i>	107
<i>Розділ XIV. Кому нести холодець?</i>	114
<i>Розділ XV. Лікар Чилтон.</i>	121
<i>Розділ XVI. Червона троянда і мереживна шаль.</i>	134
<i>Розділ XVII. Просто як у книжці</i>	143
<i>Розділ XVIII. Призми.</i>	150
<i>Розділ XIX. Заплутаний клубок подій</i>	158
<i>Розділ XX. Ще більше заплутаний клубок подій.</i>	162
<i>Розділ XXI. Відповідь Полліанни</i>	169
<i>Розділ XXII. Проповіді та ящик на дрова</i>	177
<i>Розділ XXIII. Нещасний випадок</i>	186
<i>Розділ XXIV. Джон Пендлтон</i>	193
<i>Розділ XXV. Гра в очікування</i>	202
<i>Розділ XXVI. Прочинені двері</i>	209
<i>Розділ XXVII. Два візити.</i>	213
<i>Розділ XXVIII. Гра і гравці</i>	222
<i>Розділ XXIX. Крізь відчинене вікно</i>	236
<i>Розділ XXX. Джиммі Бін береться за справу.</i>	242
<i>Розділ XXXI. Новий дядечко</i>	246
<i>Розділ XXXII. Лист від Полліанни</i>	249
<i>«Полліанна» як ліки. Післямова</i>	251

У серії "СВІТОВИД" вийшли у світ:

Берроуз Е.

Тарзан та його звірі. Тарзанів син.
Тарзан, годованець великих мавп

Бічер-Стоу Г. Хатина дядька Тома

Верн Ж.

Двадцять тисяч лье під водою
Діти капітана Гранта
П'ятнадцятирічний капітан
Таємничий острів

Гоголь М. Вечори на хуторі біля Диканьки. Тарас Бульба. Вій

Гомерова Іліада
Гомерова Одиссея

Грімм В. і Я. Казки для дітей та родини

Джованьйоли Р. Спартак

Діккенс Ч. Різдвяні повісті

Дюма О. Три мушкетери

Керрол Л. Алісині пригоди у Дивокраї. Аліса в Задзеркаллі

Кір Буличов. Селище

Купер Ф.

Останній із могікан
Піонери, або Біля витоків Саскуеханни
Звіробій
Слідопит

Рід Т.-М. Вершник без голови

Скотт В. Айвенго

Стругацький А., Стругацький Б.

Малюк. Пікнік на узбіччі. Хлопець із пекла

Твен Марк. Пригоди Тома Соєра. Пригоди Гекльберрі Фінна

Урсула Ле Гуїн. Чарівник Земномор'я

Літературно-художнє видання

Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах «Світовид»
заснована 2004 року. Серія третя. Література XX ст.

ПОРТЕР Елеанор

ПОЛЛІАННА

Повість

Переклад з англійської *Марії Карнаух-Шурнік*

Ілюстрації *Аліни Воронкової*

Головний редактор *Богдан Будний*
Літературний редактор *Ірина Дем'янова*
Обкладинка *Олега Кінала*
Технічний редактор *Оксана Чучук*
Верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 12.12.2013. Формат 84×108/32. Папір друкарський.
Гарнітура Georgia. Умовн. друк. арк. 4,72. Умовн. фарбо-відб. 4,72.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34А, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
office@bohdan-books.com, www.bohdan-books.com

ISBN 9789661037563

9 789661 037563